

In memoriam Rosa Ricart i Ribera

Gemma BIERGE LLORET

Rosa Ricart i Ribera

Bibliotecària

Primera presidenta de l'Associació de Bibliotecaris de Catalunya

Directora de la Biblioteca de l'Institut Britànic 1945-1981

M.B.E.

La Rosa es va posar al llit i s'hi trobà bé. Només calia tancar el ulls i esperar. Mentre, va tornar a veure aquella noia de cabellera rossa i la mirada interessant dels miops, tot i l'avís de bombardeig, pujant decidida al tramvia que la portaria a l'Escola de Bibliotecàries. Calia no perdre's ni una sola classe del seu admirat director Jordi Rubió i Balaguer, ni de qualsevol dels eminents docents noucentistes.

Tot seguit, de la Diagonal estant, l'observà a través del vitralls de la biblioteca de la senyorívola torre, la segona seu de l'Institut Britànic després d'un curt sojorn al Passeig de Gràcia, inhalant l'olor de fusta i llibres nous i aquell alè d'aire fresc que la premsa anglesa ofería als intel·lectuals que la freqüentaven.

Després, la biblioteca està situada vila amunt i l'edifici és modern, i també els serveis que ofereix, en especial els de documentació i obtenció de documents de la British Library o el programa d'intercanvi de professors anglesos i organització de seminaris, com els que van ajudar a l'Escola, essent directora Carme Mayol, a adaptar el pla d'estudis a les noves tendències, pas previ a l'adscripció a la Universitat de Barcelona.

Més tard, la bibliotecària porta el cabell argentós recollit, les prestatgeries ja no són les mateixes, però sí el seu contingut. ¡Amb quin plaer continuen passant per les seves mans, dels clàssics anglesos a E. M. Forster, Lytton Strachey, Bertrand Russell, Aldous Huxley, les novel·les modernes més agosarades, les meravelloses il·lustracions dels llibres d'art, els d'història... i la des-

Gemma Bierge. Servei de Biblioteques de la Universitat de Barcelona CRAI-Biblioteca de Relacions Laborals. Bibliotecària de l'Institut Britànic entre 1969 i 1997; col·legiada número 153. gbierge@ub.edu

Escrit llegit per l'autora al funeral de la Rosa Ricart, el 20 de juliol de 2005

coberta del conte fantàstic de Charles Kingsley, «The water-babies», fet, ja per sempre, llibre de capçalera!

També els directors van canviant: amb alguns hi ha més sincronia; cal aprofitar els bons períodes, però cada moment té el seu interès, cada cosa el seu costat positiu, fins i tot divertit. Mira sinó ara, copa en mà, com va enllaçant converses diferents, de grup en grup, en aquests memorables *parties*, i el més esperat, el de l'aniversari de la reina amb el brindis *for the Queen*. Que bé s'ho passa escoltant les anècdotes de gent tan diversa, malgrat que difícilment superen les seves pròpies: ja que, ¿quina dona de l'època travessa sola els Estats Units en un autocar Greyhound, visita l'Índia o se'n va de safari a l'Àfrica?

Membre honorari de l'Ordre de l'Imperi Britànic (M.B.E.), una de les distincions més preuades que pot oferir la Gran Bretanya a una persona no britànica. Sí, havia d'admetre que ser condecorada amb la medalla li va fer il·lusió, i més, poder compartir la celebració amb la família, els col·laboradors i amics més pròxims. Tot un reconeixement per a la fundadora de la biblioteca del British Council, per a una labor d'apropament dels dos països. Sempre, però, mantingué obert aquest aparador o finestra britànica en benefici de la seva estimada terra.

Va portar la seva activitat més enllà del Britànic i, així, després de diverses temptatives fallides, el 1974 es crea l'Associació d'Antigues Alumnes de l'Escola de Bibliotecàries, bressol de l'actual col·legi professional, gràcies al seu impuls i al d'altres companyes que no dubten en proposar-la com a primera presidenta.

La idea esdevingué tan clara com assolellat era el dia: evidentment, no tindria fills, però hi hauria una continuïtat en el jovent que passaria cada curs acadèmic pel pis que comprà al carrer del Comerç, amb l'objectiu que poguessin allotjar-s'hi els estudiants de Biblioteconomia que vinguessin de fora de Barcelona. El Servei de Biblioteques i Patrimoni Bibliogràfic de la Generalitat seria el dipositari de la cessió del pis i l'encarregat de posar-ne a concurs la utilització.

Contenta, prosseguí a bon pas per la vorera de les buguenvílies. Avui compraria flors per a la biblioteca (tenia la botiga a tot tocar): quina vistosa simfonia formada per margarides, begònies, dàlies, lilàs...! Somriugué i hi entrà.

Rosa, tens raó: és hora de descansar tranquil·la. Fes-nos escoltar, abans, una altra peça de la pianola, mentre aixequem una vegada més la copa: pel teu saber desmarcar-te de la resta, per tenir iniciatives i seguir-les, per la teva constant curiositat crítica i interès per tot, per veure l'ampolla sempre mig

plena, per ser conseqüent amb tu mateixa fins al final, per ensenyar el gust per la feina ben feta i, en definitiva, per no deixar mai de voler ser feliç.

Fins sempre, RRR.

RRR

Nota de l'editor: hagués estat adequat incloure una fotografia de la Rosa Ricart, però no li entusiasmava deixar-se retratar; en canvi, li agradava fer servir com una mena de senyal personal les tres erres i la rosa: vagi això a canvi.